

Sygn. akt III AUa 820/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Hejwowska
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.) SA Małgorzata Pasek
Protokolant: st.sekr.sądowy Urszula Goluch-Nikanowicz	

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2017 r. w Lublinie

sprawy S. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji wnioskodawczynie S. R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 14 kwietnia 2016 r. sygn. akt IV U 859/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od S. R. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Małgorzata Pasek Barbara Hejwowska Małgorzata Rokicka - Radoniewicz

III AUa 820/16

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 3 czerwca 2015 roku stwierdził, że S. R. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega – obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu od dnia 5 listopada 2014 r. W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, że krótki okres pomiędzy zgłoszeniem do ubezpieczeń społecznych, a wystąpieniem o świadczenie krótkoterminowe

oraz wysoka podstawa wymiaru składek wzbudziły wątpliwości organu co do rzeczywistego wykonywania działalności gospodarczej przez S. R..

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Zamościu złożyła S. R., zarzucając naruszenie art.6 ust.1 pkt 5, art.12 ust. 1 art.13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art.2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej poprzez ich błędną interpretację i zastosowanie poprzez uznanie, że S. R. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom; błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że mimo faktycznego wykonywania przez skarżącą działalności gospodarczej nie spełnia ona podstawowych przesłanek podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu oraz naruszenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające na ich dowolnej a nie swobodnej ocenie, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i regułami logicznego rozumowania poprzez bezpodstawne odmówienie wiarygodności wszystkim dowodom przedłożonym przyjmując, że zostały one zebrane wyłącznie w celu uzyskania świadczeń. W oparciu o powyższe wnioskodawczyni wniosła o zmianę decyzji i uznanie, że podlega obowiązkowo ubezpieczeniom od 5 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Zamościu wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2016 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawczyni S. R., urodzona (...), z zawodu pedagog, od 2014 r. absolwentka studiów licencjackich(...)w L. wydziału nauk społecznych, kierunku pedagogika opiekuńczo – wychowawcza i resocjalizacyjna, obecnie kontynuuje naukę na studiach magisterskich. Wnioskodawczyni do września 2014 r. była uprawniona do renty rodzinnej, a od października 2014 r. nie podlegała żadnemu ubezpieczeniu i pozostawała na utrzymaniu męża prowadzącego od 4 lat jednoosobowo działalność gospodarczą w Szwecji w zakresie świadczenia usług budowlanych. Po zawarciu związku małżeńskiego wnioskodawczyni zamieszkała razem z mężem na stacji w B.. Po zakończeniu studiów licencjackich wnioskodawczyni nie zarejestrowała się w Urzędzie Pracy, ponieważ jak zeznała nie miała ochoty podejmować pracy w zawodzie, bo studia wybrała przypadkowo. Podnosiła, że z racji zainteresowania modą podjęła decyzję o założeniu działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży odzieży przez internet. Wnioskodawczyni w dniu 18 listopada 2014 r. dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z datą powstania obowiązku ubezpieczeń od 5 listopada 2014 r. Działalność miała polegać na oferowaniu odzieży do sprzedaży za pośrednictwem serwisu (...). Rozpoczęcie działalności nie wymagało ponoszenia dodatkowych kosztów, ponieważ skarżąca dysponowała laptopem i aparatem fotograficznym w telefonie komórkowym. W chwili zarejestrowania działalności wnioskodawczyni była w pierwszym miesiącu ciąży. Od dnia

5 listopada 2014 r. wnioskodawczyni zgłosiła prowadzenie działalności gospodarczej do Centralnej Ewidencji Działalności i Informacji o Działalności Gospodarczej. W dniu 18 listopada 2014 r. wnioskodawczyni dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych. Prowadzenie działalności w 2014 r.

w ocenie skarżącej sprowadzało się do wystawianiu odzieży na koncieA.

i prób ich sprzedaży. Odzież pozyskiwała w ciuchlandach. Za miesiąc listopad 2014 r. skarżąca zadeklarowała preferencyjną podstawę wymiaru w kwocie 504 zł wynoszącą 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę, a już od grudnia 2014 r. – pomimo braku jakichkolwiek dochodów - podstawę 9.365 zł, a za styczeń

i luty 9.897,50 zł, za marzec i kwiecień 2015 r. ponownie najniższą w kwocie 525 zł. Należne składki ubezpieczeniowe za okres od listopada 2014 r. do lutego 2015 r. wyniosły 9450.46 zł. W listopadzie i grudniu 2015 r. wnioskodawczyni nie uzyskiwała żadnych przychodów ze sprzedaży. W styczniu 2015 r. zaewidencjonowała sprzedaż w kwocie 1305 zł (9 operacji), w lutym 2015 r. w kwocie 745 zł (trzy operacje), w marcu 2015 r. 240 zł (trzy operacje) (k.62-66). W styczniu 2015 r. na przychód w kwocie 1305 zł składało się

9 operacji sprzedaży z 2,4,18,20,23,25-27,30 stycznia, w lutym trzy operacje sprzedaży z 9,11 i 12 lutego, a w marcu 2015 r. trzy operacje z 17,22 i 23 marca 2015 r. (k.90-94 akta ZUS). W rozliczeniu danych do rozliczenia ryczałtu za styczeń 2015 r. wnioskodawczyni wykazała przychód w kwocie 1305 zł,

a odliczenia od przychodów z tytułu składek w kwocie 2987,43 zł, a lutym 2015 r. przychód 745 zł, a odliczenia z tytułu składek w kwocie 3157,30 zł. Od 25 marca 2015 r. wnioskodawczyni była na zwolnieniu lekarskim, przebywała w szpitalu od 22 do 29 kwietnia 2015 r. i od 10 do 15 czerwca 2015 r., w związku z rozejściem się spojenia łonowego, zagrażającego porodu wczesnego; poród poprzez cięcie cesarskie miał miejsce w dniu 19 czerwca 2015 r. Ponownie działalność podjęła od marca 2016 r. ale jak na razie nie osiągnęła żadnego dochodu. Wnioskodawczyni przyznała, iż zdecydowała się na opłacenie wyższych składek ubezpieczeniowych żeby mieć wyższe świadczenia. Pieniądze

na opłacenie składki miała z oszczędności, ponieważ mąż pracował nadto mieli pieniądze z prezentów weselnych. Skarżąca korzystała z usług Biura (...) w B..

Wnioskodawczyni złożyła fakturę z 30.11.2014 r. za usługi (...) na kwotę 153,48 zł, fakturę z 31.12.2014 r. na kwotę 155,60 zł, z 31 stycznia 2015 r. na kwotę 92,92 zł, z 28 lutego 2015 r. - 118,54 zł, z 31 marca 2015 r. - 96,12 zł, faktury biura rachunkowego za usługi rachunkowe za miesiące od listopada 2014 r. do marca 2015 r. po 150 zł miesięcznie, fakturę z 26.11.2014r. za wyrobienie pieczętki 49,20 zł, faktury za zakup odzieży używanej z 29 listopada 2014 r. na kwotę 210 zł, z 30 grudnia 2014 r. na kwotę 170 zł, z 29 stycznia 2015 r. na kwotę 470 zł, z 24 stycznia 2015 r. na kwotę 75,03 zł, z 30 stycznia 2015 r. na kwotę 99,02 zł, z 31 stycznia 2015 r. na kwotę 59,80 zł, z 27 lutego 2015 r. na kwotę 286 zł, z 27 lutego 2015 r. na kwotę 320 zł, 4 marca 2015 r. na kwotę 17 zł, z 4 marca 2015 r. na kwotę 80,07 zł, złożyła rachunek z nabycia odzieży 21 listopada 2014 r. na kwotę 600 zł, z 19 marca 2015 r. na kwotę 600 zł, z 18 lutego 2015 r. - 524 zł, z 18 grudnia 2014 r. - 500 zł (k.10,14,16-18,24,30,32,34,36,38,40,44,46,48,50,52,68-74,106,110,112,124 akta ZUS). Złożyła wykaz towarów wystawionych na licytację w A. i wykaz zawartych transakcji sprzedaży oraz potwierdzenia nadania paczek:

- 3 paczki w dniu 5 stycznia 2015r., w tym dwie dla S. S. zam. w O. o wadze 350 g i 1 kg i jedna dla M. W. zam. w U.

- 3 paczki w dniu 22 stycznia 2015 r. jedna dla I. J. i dwie paczki dla K. B. (k.86 akta ZUS)

- 5 paczek w dniu 31 stycznia 2015 r., w tym 2 paczki dla R. G. zam. w J. L. (o wadze 583 g i 195 g), po jednej paczce dla A. B. zam. w K. G., A. W. zam. w U., K. W. zam. w L.

- 5 paczek w dniu 20 lutego 2015 r. wszystkie dla J. K. zam. w K. (o wadze 376g, 212 g, 517g, 457g, 395g – razem o wadze niespełna 2 kg).

- 3 paczki w dniu 23 lutego 2015 r., w tym jedna paczka dla J. K., 1 dla K. M. zam. w W. i jedna dla M. K. zam. w W., U.

- 4 paczki w dniu 23 marca 2015 r., w tym dwie paczki dla A. S. (1) zam. w L. (o wadze 406g i 129 g, razem 0,53 kg), jedna dla A. S. (2) zam. w R. i jedna K. M.

- 1 paczka w dniu 24 marca 2015 r. dla K. C. zam. w G..

Analiza w/w potwierżeń nadania paczek wskazuje, że wnioskodawczyni od listopada 2014 r. do 24 marca 2015 r. dokonała sprzedaży na rzecz 12 osób, wysyłki paczek dokonała w 7 dniach.

Analiza wykazu transakcji i zapisów zawartych w ewidencji sprzedaży wykazuje rozbieżności w dokonanych sprzedażach: w dniu 2 stycznia 2015 r. – w wykazie widnieje sprzedaż na 30 zł, w ewidencji na 60 zł, w dniu 4 stycznia 2015 r. – w wykazie na 40 zł w ewidencji na 60 zł, w dniu 18 stycznia 2015 r. w wykazie na 70 zł w ewidencji na 100 zł, w dniu 23 stycznia w wykazie na 165 zł w ewidencji na 195 zł, w dniu 25 stycznia 2015 r. w wykazie 90 zł w ewidencji 100 zł, w dniu 26 stycznia 2015 r. w wykazie 210 zł, w ewidencji 250 zł, w dniu 27 stycznia 2015 r. w wykazie 220 zł w ewidencji 250 zł, w dniu 9 lutego 2015 r. w wykazie 585 zł w ewidencji 595 zł, w dniu 11 lutego 2015 r. w wykazie 80 zł, w ewidencji 100 zł, w dniu 12 lutego 2015 r. w wykazie 40 zł, w ewidencji 50 zł, w dniu 17 marca 2015r. w wykazie wykazano sprzedaż na 80 zł, w ewidencji na 100 zł, sprzedaży w dniach 22-24 marca 2015 r. nie ujęto w wykazie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zebranych w sprawie oraz na podstawie zeznań wnioskodawczyni i zeznań świadków. Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczyni jakoby prowadziła działalność gospodarczą, ponieważ nie dopatrywał się racjonalności w działaniu skarżącej. W ocenie Sądu podjęte przez wnioskodawczynię czynności w ramach zarejestrowanej działalności gospodarczej miały na celu jedynie stworzenie pozorów podjęcia przez S. R. wykonywania działalności gospodarczej, a nie miały na celu jej rzeczywistego prowadzenia w sposób dochodowy, stały, zorganizowany

i ciągly. Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawczyni i świadków co do czynności wykonywanych przez skarżącą w ramach zarejestrowanej działalności, jednak uznał, że działania podjęte przez skarżącą nie wyczerpują przesłanek działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy uznał, że istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy S. R. poczynając od dnia 5 listopada 2014 r. rzeczywiście prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, a co za tym idzie czy w związku z tym podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu (emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu) oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Bezspornym było, że ubezpieczona zarejestrowała się w ewidencji działalności gospodarczej.

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r.

o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. W myśl art.12 ust.1 tej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Jedynie osoby te podlegają dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu na swój wniosek w myśl art.11 ust. 2 ustawy. Natomiast stosownie do art. 13 pkt 4 tej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w następujących okresach - osoby prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie art. 8 ust. 6 pkt. 1 cytowanej ustawy za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Z treści tego przepisu wynika, że należy odnieść się do definicji działalności gospodarczej zawartej w aktualnie obowiązującej ustawie z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 584). Zgodnie z art. 2 teŹ ustawy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Prowadzenie działalności jest przy tym kategorią obiektywną, występującą niezależnie od tego, jak ocenia ją sam przedsiębiorca oraz bez względu na to, czy dopełnia on – czy teŹ nie – ciążących na nim obowiązków związanych z jej prowadzeniem.

Z rozpoczęciem działalności gospodarczej łączy się ściśle obowiązek wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Wpis ten ma charakter deklaratoryjny, legalizuje wykonywanie działalności gospodarczej i wyznacza czasowe granice bycia przedsiębiorcą. Stan ten tworzy domniemanie prawne, które może być obalone po przeprowadzeniu przeciwdowodu. Orzecznictwo Sądu Najwyższego jednoznacznie wskazuje, iż podleganie ubezpieczeniom społecznym wynika nie ze zgłoszenia prowadzenia działalności gospodarczej, ale z faktu jej rzeczywistego wykonywania. Z kolei w wyroku z dnia 13 listopada 2008r.

(II UK 94/08, Lex nr 960472) Sąd Najwyższy podniósł, iż obowiązkowi ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność gospodarczą (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba jedynie figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu, która działalności tej nie prowadzi (nie wykonuje), a art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku

z art.13 pkt 4 ustawy kreuje obowiązek podlegania osób prowadzących pozarolniczą działalność ubezpieczeniom z mocy ustawy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

W ujęciu tradycyjnym działalność gospodarcza charakteryzuje się profesjonalnością, samodzielnością, podporządkowaniem zasadzie racjonalnego gospodarowania, celem zarobkowym, trwałością prowadzenia, wykonywaniem w sposób zorganizowany, a przede wszystkim uczestniczeniem w obrocie gospodarczym. Właściwości cechujące działalność gospodarczą, które powinny występować łącznie, to działanie stałe, nieamatorskie, nieokazjonalne,

z elementami organizacji, planowania i zawodowości rozumianej jako fachowość, znajomość rzeczy oraz specjalizacja (zob. „Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz” pod r. B.Gudowskiej i J.Strusińskiej-Żukowskiej, C.H.BECK, W-wa 2011, s. 106-107, por. także uchwałę 7s SN z dnia 18 czerwca 1991r., III CZP 40/91, OSNC 1992/2/17).

Sąd Okręgowy powołał się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1991 r. (III CZP 117/91, OSNCP 1992, Nr 5, poz. 65), w której Sąd Najwyższy wskazał specyficzne cechy działalności gospodarczej:

- a) zawodowy, a więc stały charakter,
- b) związaną z nią powtarzalność podejmowanych działań,
- c) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania,
- d) uczestnictwo w obrocie gospodarczym.

Sąd Okręgowy, mając na uwadze powyższe przepisy i poglądy orzecznictwa sądowego pomimo braku ustawowego zakazu rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej przez kobietę w ciąży, zwrócił uwagę, że w takiej sytuacji należy zawsze ocenić, czy podejmowane przez taką ubezpieczoną czynności nie miały na celu tylko i wyłącznie pozorowania prowadzenia działalności gospodarczej. Istnieje bowiem taka ewentualność, że ubezpieczona rejestruje działalność w ewidencji nie mając w ogóle woli jej prowadzenia, a podjęte czynności na zewnątrz mają jedynie charakter fikcyjny, stwarzający pozory prowadzenia działalności i zamiaru jej prowadzenia, aby w przyszłości, po urodzeniu dziecka uzyskać stosowne świadczenia z ubezpieczeń społecznych (zasilek macierzyński).

W ocenie Sądu Okręgowego S. R. w spornym okresie nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej. Zarówno bowiem czynności podjęte w celu zarejestrowania działalności, jak i dowody przedłożone w toku niniejszego postępowania zmierzały – zdaniem Sądu - jedynie do stworzenia pozorów prowadzenia działalności gospodarczej przez skarżącą.

Wnioskodawczynie w toku przeprowadzonego postępowania dowodowego wykazała, że w ramach swojej działalności okazjonalnie wykonała czynności sprzedaży związane z przedmiotem zarejestrowanej działalności.

Zdaniem Sądu budzi również uzasadnione wątpliwości, że podstawę wymiaru składek ubezpieczona podała wyższą od minimalnej w sytuacji, gdy nie posiadała pozytywnego bilansu, iż będzie uzyskiwała odpowiedniej wysokości dochód uzasadniający wyższą podstawę wymiaru składek, zamiast skorzystać z preferencyjnych składek. Na uwagę zasługuje fakt, że wnioskodawczynie od dnia 24 marca 2015 r. dotychczas nie wykonała żadnych czynności w ramach zarejestrowanej działalności gospodarczej co świadczy

o faktycznych zamiarach skarżącej oraz braku zamiaru prowadzenia działalności. Okoliczności powyższe świadczą o tym, że wnioskodawczynie nie miała faktycznej woli prowadzenia swojej działalności w z góry nieokreślonym okresie czasu, a zarejestrowana działalność miała charakter jedynie okazjonalny, stworzony na potrzeby uzyskania w przyszłości świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Nadto zauważyć należy, że koszty jakie zostały wygenerowane przez zarejestrowanie działalności gospodarczej, tj. same składki za miesiąc listopada 2014 r. od podstawy 504 zł, za grudzień 2014 r. od podstawy 9.365 zł, a za styczeń i luty 2015 r. 9.897,50 zł 5 r. - w łącznej kwocie wyniosły 9.450,46 zł, przy przychodzie osiągniętym jedynie w miesiącach od stycznia 2015 r. do marca 2015 r. w łącznej kwocie 2290 zł, świadczą o braku racjonalnego działania. Już same koszty ponoszone w związku z zarejestrowaną działalnością z tytułu składek ubezpieczeniowych od zadeklarowanej podstawy wymiaru od listopada 2014 r. do lutego 2015 r. w łącznej kwocie 9450,46 zł, przy braku jakichkolwiek przychodów w 2014 r. i zaewidencjonowanych przychodach od stycznia do marca 2015 r. w kwocie 2290 zł świadczą o tym, że czynności podejmowane przez skarżącą nie miały nic wspólnego z zasadą racjonalnego działania przedsiębiorcy i były ukierunkowane na uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

Podnieść należy, że zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę (art. 232 k.p.c. i 6 k.c.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r., I PKN 660/00, wokanda 2002/7-8/44). Tak więc to na stronach skarżących ciążył obowiązek wykazania istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, gdyż z faktów tych wywodzili korzystne dla siebie skutki.

Sam fakt, że wnioskodawczynie zarejestrowała prowadzenie działalności gospodarczej i zgłosiła się do ubezpieczenia społecznego oraz wytworzyła inne dokumenty związane z działalnością (faktury, kilka paczek nadawanych w tych samych dniach o małej wadze dla tej samej osoby zamiast jednej paczki) nie stanowią dowodu, że S. R. rzeczywiście prowadziła działalność gospodarczą w sposób stały, zorganizowany, ciągły i racjonalny. Wręcz przeciwnie, chronologia zdarzeń, sytuacja wnioskodawczynie, maksymalna podstawa wymiaru składek, mając na uwadze doświadczenie życiowe, wskazuje, iż działania wnioskodawczynie miały na celu próbę „legalizacji” rzekomo prowadzonej działalności gospodarczej, a w istocie zmierzały do uzyskania jak najwyższych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego, co przyznała sama skarżąca. W ocenie Sądu Okręgowego, wszystkie powyższe fakty świadczą o tym, iż zamiarem wnioskodawczynie nie było w rzeczywistości ciągłe prowadzenie działalności gospodarczej, a jedynie podjęcie czynności pozorujących ją i mających na celu uzyskanie z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych niewspółmiernych korzyści w stosunku do włożonych środków.

W konsekwencji należy stwierdzić, że nie zostały spełnione ustawowe przesłanki objęcia ubezpieczeniem społecznym, wynikające z powołanych przepisów prawa.

Przedstawione okoliczności w ocenie Sądu Okręgowego przemawiają za uznaniem, że wnioskodawczynie ze względu na spodziewaną niezdolność do pracy i związane z tym prawo do świadczeń, była zainteresowana tylko objęciem jej tytułem do ubezpieczeń społecznych od bardzo wysokiej podstawy wymiaru składek. Wnioskodawczynie chodziło wyłącznie o uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego z tytułu porodu i temu celowi podporządkowała skonstruowanie określonej sytuacji prawnej, a zgłoszenie prowadzenia działalności gospodarczej, miało być narzędziem realizacji tego celu. Zdaniem Sądu ubezpieczona nie miała zamiaru zarobkowego prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ w istocie ta działalność nie była zarobkowa. Nie można w żadnym razie przyjmować, że wnioskodawczynie prowadziła działalność gospodarczą nastawioną na nieokreślony z góry czas, rozpoczynając ją w ciąży

i mając świadomość nieuchronnie zbliżającego się dnia porodu, uwzględniając posiadane wykształcenie. Nawet przy przyjęciu, że w okresie od 5 stycznia 2015 roku do 23 marca 2015 r. wnioskodawczynie w jakimś zakresie sprzedają internetową się zajmowała, to działalność ta miała co najwyżej charakter okazjonalny, dorywczy, sporadyczny i jako taka - z uwagi na brak cech ciągłości - nie może być uznana za działalność gospodarczą w rozumieniu art.2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W zachowaniu ubezpieczonej brak było zamiaru dążenia (woli) do uczynienia z działalności gospodarczej stałego (ciągłego) źródła dochodu, który byłby możliwy przy racjonalnym działaniu skarżącej uwzględniającym osiągnane przychody i ponoszone koszty. Natomiast podjęte przez odwołującą czynności legalizujące działalność gospodarczą (wpis do ewidencji i zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych) zostały dokonane jedynie w celu umożliwienia skorzystania z zasiłków i to naliczanych od wysokiej podstawy. Skarżąca w toku przeprowadzonego postępowania dowodowego nie wykazała aby w okresie zakreślonym sporną decyzją podejmowane przez nią działania w istocie odpowiadały definicji działalności gospodarczej. W okresie od 5 listopada 2014 r. do 4 stycznia 2015 r. wnioskodawczynie nie osiągała żadnych przychodów, a mimo to od grudnia 2014 r. zadeklarowała bardzo wysoką podstawę wymiaru pomimo możliwości skorzystania z prawa do preferencyjnych stawek. Okoliczność ta nie pozostaje bez znaczenia w dokonywaniu sumarycznej oceny wszystkich elementów stanu faktycznego jako logicznego ciągu zdarzeń prowadzących do konkluzji, że ubezpieczona jedynie pozorowała prowadzenie działalności gospodarczej w celu uzyskania wysokich zasiłków. Trudno bowiem w ustalonych okolicznościach sprawy uznać, aby ubezpieczona prowadziła działalność w celach zarobkowych skoro działalność nie przynosiła żadnych realnych zysków lecz straty. W istocie wnioskodawczynie nie była zainteresowana faktycznym prowadzeniem działalności gospodarczej w celach zarobkowych, a zatem nie było rzeczywistego celu gospodarczego. Dokonanie sprzedaży internetowych w okresie, w którym ubezpieczona wykazywała niewielkie przychody, potwierdza jedynie okazjonalny, dorywczy i sporadyczny charakter czynności. Nadto podnieść należy, że do wystawiania przedmiotów do sprzedaży w ramach

(...)nie jest wymagane prowadzenie działalności gospodarczej, w zasadzie wszystkie czynności dotyczące transakcji, poza umieszczeniem produktu w systemie i wysłanie jej do klienta, dokonywane są przez serwis.

W świetle wskazanych okoliczności Sąd przyjął, że zgłoszenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej przez odwołującą było czynnością pozorną w rozumieniu art.83 kc. Pozorność jej polegała na tym, że zgłoszenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nastąpiło wyłącznie w celu objęcia wnioskodawczyni ubezpieczeniem z tego tytułu, a w konsekwencji zapewnienia świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Od tego wyroku apelację wniosła wnioskodawczyni S. R. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucała:

1/ naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c., polegające na jednostronnym, wybiórczym potraktowaniu materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wbrew zasadom doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania poprzez:

- zmarginalizowanie istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy dowodów w postaci przedłożonych przez S. R. dokumentów, w szczególności: faktur vat dokumentujących dokonywanie czynności typowych dla działalności gospodarczej określonego rodzaju (zakup ubrań celem ich dalszej sprzedaży, opłata za usługi księgowe, opłata za usługi (...) etc.), a nadto potwierdzeń nadania przesyłek poleconych, wykazów sporządzonych ofert i wykazów zrealizowanych transakcji - które to dokumenty świadczą, iż rzeczona działalność gospodarcza była faktycznie prowadzona, zaś czynności w jej ramach były powtarzalne, wykonywane wielokrotnie, systematycznie, w ramach

przemysłanego i ustalonego z góry planu działania, w oparciu o właściwe zaplecze techniczne,

- nieuwzględnienie zeznań S. R. oraz słuchanych w sprawie świadków, potwierdzających zamiar ciągłego prowadzenia działalności, uznanie, iż podjęte przez skarżącą w ramach zarejestrowanej gospodarczej czynności miały na celu jedynie stworzenie pozorów wykonywania działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży ubrań przez Internet, a nie miały na celu jej rzeczywistego prowadzenia w sposób dochodowy, zorganizowany i ciągły, mimo, że skarżąca stale wykonywała czynności wyczerpujące katalog działań typowych w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej tego rodzaju, a mianowicie: dokonała formalności związanych z rejestracją, zgłoszeniem jako płatnik podatku oraz składek na ubezpieczenie społeczne, przygotowała się organizacyjnie do prowadzenia działalności, w ten sposób, że nawiązała współpracę z biurem rachunkowym, dokonywała zakupów

towaru, fotografowała ubrania, dokonywała ich pomiarów, przygotowywała opisy aukcji, i systematycznie oferowała przedmioty do sprzedaży za pośrednictwem serwisu (...) gwarantującego określoną grupę potencjalnych odbiorców i pobierającego w związku z tym prowizję, realizowała zamówienia etc.,

- przyjęcie, że czynności legalizujące działalność gospodarczą oraz wykonywane w jej ramach działania sprzedażowe dokonywane były jedynie w celu umożliwienia S. R. skorzystania z zasiłków (macierzyński], z tej tylko przyczyny, że skarżąca rozpoczęła wykonywanie działalności będąc w pierwszym miesiącu ciąży - w sytuacji gdy S. R. jeszcze przed zajściem w ciążę, od momentu zakończenia studiów, nosiła się z zamiarem rozpoczęcia prowadzenia działalności na własny rachunek nadto żaden ze gromadzonych w sprawie dowodów nie potwierdza, że była to działalność ukierunkowana jedynie na uzyskanie świadczeń; co więcej nie istnieje jakakolwiek norma prawna, która zakazywałaby rozpoczynania i wykonywania działalności gospodarczej przez kobiety w ciąży;

2/ naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 234 k.p.c. w zw. z art. 33 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej poprzez uznanie, iż domniemanie prawne prawdziwości wpisu dokonanego w CEIDG zostało obalone na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, podczas gdy ten nie pozostawia wątpliwości, iż skarżąca w okresie od 5 listopada 2014 r. faktycznie prowadziła działalność gospodarczą, a strona przeciwna nie przeprowadziła skutecznego przeciwdowodu świadczącego o tym, iż rzeczona działalność gospodarcza nie jest przez skarżącą wykonywana;

3/ naruszenie przepisów prawa materialnego a to art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej poprzez jego błędną wykładnię i ocenę, iż: ubezpieczona w okresie od 5 listopada 2014 roku faktycznie nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej, w sytuacji gdy zarówno ujawnione nastawienie skarżącej do prowadzonej działalności, jak i charakter poszczególnych wykonywanych przez nią czynności wskazują jednoznacznie, iż miała ona za cel prowadzenie działalności gospodarczej (w sposób zorganizowany i ciągły) i faktycznie ją prowadziła, a ta tylko okoliczność, iż rozpoczęła jej prowadzenie w okresie ciąży oraz korzystała z udostępnionej przez ustawodawcę możliwości zadeklarowania wysokości składki nie może przesądzać o uznaniu bądź nie tejże działalności za działalność gospodarczą,

4/ naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 6 ustawy swobodzie działalności gospodarczej, poprzez ingerowanie w zasadność podejmowanych przez ubezpieczoną czynności związanych z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą, uznanie przez Sąd I instancji kompetencji podmiotów zewnętrznych (ZUS) do decydowania o możliwości rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej;

5/ naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 6 ust. 1 pkt 5 art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4 o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego ich błędną wykładnię i uznanie, iż ubezpieczona nie podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu, podczas gdy fakt prowadzenia przez ubezpieczoną działalności gospodarczej nadaje obowiązek ubezpieczenia społecznego;

6/ naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, iż wysokość deklarowanych składek na ubezpieczenie społeczne jest związana z osiągnięciem rzeczywistych dochodów - w sytuacji gdy w rzeczywistości kwota składek jest ryczałtem, którego wysokość w żaden sposób nie jest uzależniona od wysokości osiąganych przed przedsiębiorcą dochodów.

Wnosiła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie, że skarżąca podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu od dnia 5 listopada 2014 roku, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenie na rzecz skarżącej kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Przed wszystkim należy zauważyć, że apelacja zawiera zarzuty podnoszone w odwołaniu od zaskarżonej decyzji i powielenie stanowiska strony wnioskodawczyni przedstawionego w toku postępowania. Sąd Okręgowy wypowiedział się co do tych zastrzeżeń i dał temu wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, dokonując oceny zarówno argumentów zawartych w odwołaniu wnioskodawczyni, jak argumentów pozwanego. Istotą sprawy było ustalenie, czy wnioskodawczyni, zgłaszając w dniu 5 listopada 2014 roku do ewidencji działalność gospodarczą, której głównym przedmiotem jest internetowa sprzedaż odzieży mogła tę działalność rozpocząć i prowadzić zgodnie z tym wpisem, czy czynności przez nią wówczas podjęte miały na celu faktyczne prowadzenie tej działalności, czy też jedynie spowodowanie powstania warunków do uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia chorobowego i macierzyńskiego.

Wbrew pogładowi wyrażonemu w apelacji Sąd Apelacyjny nie stwierdza naruszenia prawa materialnego przez zastosowanie przepisów wskazanych w zarzucie apelacji. Sąd Okręgowy przeprowadził bardzo szczegółowe postępowanie dowodowe w granicach zgłaszanych przez strony wniosków dowodowych, wnikliwie przeanalizował materiał dowodowy zgromadzony w sprawie i poczynił ustalenia faktyczne, które znajdują pełne oparcie w przeprowadzonych dowodach, są dokładne i wewnętrznie spójne. W oparciu o zebrany materiał dowodowy, którego w zasadzie wnioskodawczyni nie kwestionuje, Sąd Okręgowy wydał trafne rozstrzygnięcie na podstawie przytoczonych w uzasadnieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych. Wnioskodawczyni upatruje naruszenie przez Sąd przepisów postępowania cywilnego poprzez nieuwzględnienie

jej wersji co do okoliczności prowadzenia tejże działalności za pośrednictwem portalu a.. Wszystkie dowody przedstawione przez wnioskodawczynię zostały ocenione przez Sąd Okręgowy zgodnie z zasadami wynikającymi z art.233 § 1 KPC – w okresie objętym sporem dokonywała wprawdzie sprzedaży internetowej, ale ilość transakcji nie wskazuje na prowadzenie działalności w sposób zorganizowany i ciągły w celach zarobkowych. Należy mieć na względzie fakt, że do tego typu transakcji nie zachodzi konieczność zgłaszania i rejestrowania działalności gospodarczej – każdy może korzystać z tej formy sprzedaży, niekoniecznie w ramach zorganizowanej działalności,. Ilość tych transakcji przeanalizowanych bardzo wnikliwie przez Sąd Okręgowy potwierdza prawidłowość rozstrzygnięcia Sadu i ocena tej działalności jako sporadyczna i nakierowana wyłącznie na stworzenie pozorów dla uzyskania tytułu ubezpieczenia z bardzo wysoką podstawą wymiaru składek. Skoro wnioskodawczyni poza udokumentowaniem kilku transakcji miesięcznie nie wskazała materialnych dowodów wskazujących na ciągłe faktyczne i prowadzenie działalności gospodarczej, zarzut sprzeczności ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego jest całkowicie bezzasadny.

Sąd Apelacyjny nie stwierdza naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych ani też ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Treść tych przepisów i warunki ich stosowania zostały szczegółowo omówione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko Sądu Okręgowego i wnioskowania prawnicze odnoszące się do zasad podlegania z mocy ustawy ubezpieczeniu społecznemu osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od jej faktycznego rozpoczęcia do faktycznego zakończenia. W żadnym razie wpis do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o jej prowadzeniu. W świetle art. 14 ust. 1 cyt. ustawy przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Wpis stanowi jedynie podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej w rozumieniu jej legalizacji i nie jest zdarzeniem utożsamianym z podjęciem takiej działalności. Rozpoczęcie działalności jest faktem, polegającym na podjęciu czynności mieszczących się w ustawowej definicji działalności gospodarczej tj. podejmowaniu działań w celu zarobkowym w sposób ciągły i zorganizowany. W celu wykazanie takich okoliczności nie wystarcza sprzedaż kilku sztuk odzieży za pośrednictwem portalu aukcyjnego.

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku spełnia wymogi art.328 § 2 KPC – Sąd ustosunkował się do wszystkich dowodów i wyjaśnił powody, dla których odmówił wiary zeznaniom wnioskodawczyni i świadków co do zamiaru stałego prowadzenia sprzedaży w celach zarobkowych, wskazał też podstawę prawną wyroku z powołaniem się na orzecznictwo Sądu Najwyższego. W uzasadnieniu wyroku Sąd odniósł się do wszystkich zastrzeżeń wnioskodawczyni i ocenił zasadność odwołania na podstawie powołanych przepisów z przytoczeniem ich treści i dokonaniem prawidłowej interpretacji z przywołaniem poglądów orzecznictwa w podobnych sprawach.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i wnioskowania prawnicze zawarte w motywach zaskarżonego wyroku. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba ich powtarzania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 roku II UKN 61/97 – OSNAPiUS 1998/3/104, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 roku I PKN 339/98 – OSNAPiUS 1998/24/776). Podnieść należy dodatkowo, że skarżąca argumentami przytoczonymi w apelacji w żaden sposób nie podważyła zasadności stanowiska Sądu pierwszej instancji. Apelacja zawiera bowiem jedynie własną interpretację przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i ustawy o swobodzie działalności gospodarczej odmienną od przyjętej przez Sąd Okręgowy i nie znajdującą potwierdzenia w treści tych przepisów. Można nawet odnieść wrażenie, że skarżąca zaprzecza treści przepisów ustawy normujących podleganie ubezpieczeniu społecznemu, usiłując wykazać, że przy podleganiu temu ubezpieczeniu zasadnicze znaczenie ma formalne zgłaszanie działalności, a nie faktyczne jej prowadzenie, powodujące powstanie tytułu ubezpieczenia.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok w pełni odpowiada przepisom prawa, dlatego apelacja nie może być uwzględniona.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na mocy art.385 KPC orzekł, jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach Sąd Apelacyjny oparł na przepisach art.98 KPC oraz § 9 ust 2 i § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015 poz.1804).